

Lausuntopyyntö STM 2015

1. Vastaajatahon virallinen nimi

Vastaajien määrä: 1

Nimi

- Länsi-Pohjan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä

2. Vastauksen kirjanneen henkilön nimi

Vastaajien määrä: 1

Nimi

- Riitta Luosujärvi

3. Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot

Vastaajien määrä: 1

Nimi	Asema organisaatiossa	Matkapuhelin	Sähköposti
Riitta Luosujärvi	sairaanhoitopiirin johtaja	040 5045725	riitta.luosujarvi@lpshp.fi

4. Lausuntopyyntöä käsittelevä päivämäärä toimituksessa

Vastaajien määrä: 1

27.01.2016

5. Toimielimen nimi

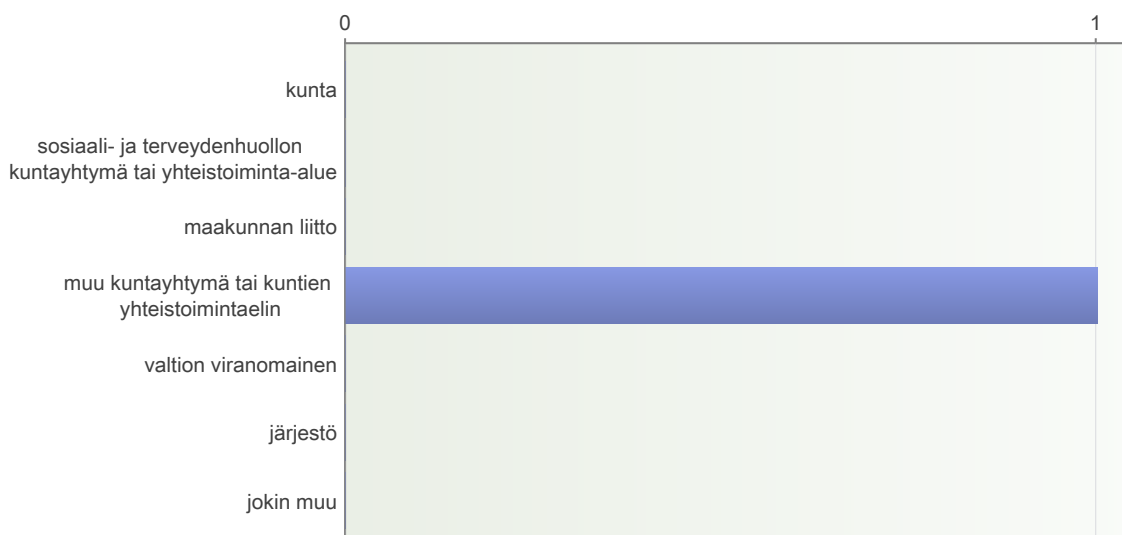
Vastaajien määrä: 1

Nimi

- yhtymähallitus

6. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

7. Kunta numero tilastokeskuksen luokituksessa

Ei vastauksia.

8. 1. Hallituksen aluejakolinjauksen mukaan perustettavat itsehallintoalueet muodostetaan maakuntajaon pohjalta. Onko nykyinen maakuntajako oikea peruste itsehallintoalueiden muodostamiselle?

Vastaajien määrä: 1

9. 2. Voitte perustella edellistä vastaustanne.

Vastaajien määrä: 1

- Itsehallintoalueet ovat kovin erikokoisia sekä väestömäärältään, väestörakenteeltaan, työttömyydeltään ja näiden seurauksena taloudelliselta kantokyvyltään. Uudenmaan 1,6milj.asukasta verrattuna alle 200 000, jopa alle 100 000 asukaan väestöön, voi asettaa asukkaat eriarvoiseen asemaan. Kuitenkin tavoitteena on yhdenvertaiset palvelut kaikille. Käykö niin, että kehittämisresurssit suunnataan väestörikkaile alueille? Ja löytyykö sellaista menojen tasausmekanismia, joka on kaikilla alueilla hyväksyttävissä? Aluejakoja on nyt monenlaisia: Kelalla on 5 aluetta, manner-Suomessa vaalipiirejä on 12, AVI:lla on manner-Suomessa 6 yksikköä, maakuntia on manner-Suomessa 18, Erva-alueita on 5. Kun tähän sekavuuteen laitetaan itsehallintoaluetta 18, joissa 15 sote- aluetta ja 12 laajan päivystyksen sairaalaa, on byrokratiaa melkoisesti vajaan 5,5miljoonan asukkaan maassa. Sosiaali- ja terveydenhuollon näkökulmasta viiden alueen malli olisi toimivin.

10. 3. Tämä kysymys vain kuntien valtuustoille: Hallituksen aluejakolinjauksen mukaan perustettavat itsehallintoalueet muodostetaan maakuntajaon pohjalta. Minkä nykyisen maakunnan pohjalta muodostettavaan itsehallintoalueeseen kuntanne katsoo perustelluksi kuulua? (liite: Manner-Suomen maakunnat)

Ei vastauksia.

11. 4. Voitte perustella edellistä vastaustanne.

Ei vastauksia.

12. 5. Itsehallintoalueet järjestävät sote-palvelut joko yksin tai lailla säädettyjen kolmen itsehallintoalueen täytyy järjestää palvelut yhdessä sopimalla toisen itsehallintoalueen kanssa. Sosiaali- ja terveydenhuollossa on jatkossa maassa 15 selkeää alueellista kokonaisuutta, joilla sote-palvelut järjestetään. Miten arvioitte tehtyä ratkaisua?

Vastaajien määrä: 1

- Ongelma on sama kuin kohdan kaksi perusteluissa. Pienet väestöpohjat, ikääntyvä väestö, laaja työttömyys voivat aiheuttaa riskin, jonka myötä kansalaisten tasavertaisuus palvelujen saatavuudessa ei toteudu. Sote-palvelujen kannalta viisi aluetta olisi parempi ratkaisu. Viidellä alueella on keskeiset yliopistolliset koulutukset sekä lääketieteessä että sosiaalityössä ja hoitotieteessä. 15 alueen välinen yhteistyö mm. osajien turvaamisessa, tutkimus- ja kehitystoiminnassa tulee olemaan hyvin vaikeaa. Yhden alueen itsekkyyks voi kostautua toisilla alueilla ja erityisesti riskinä on lähpalveluissa tarvittavan resurssin turvaaminen lääkäreiden osalta ja sosiaalityössä.

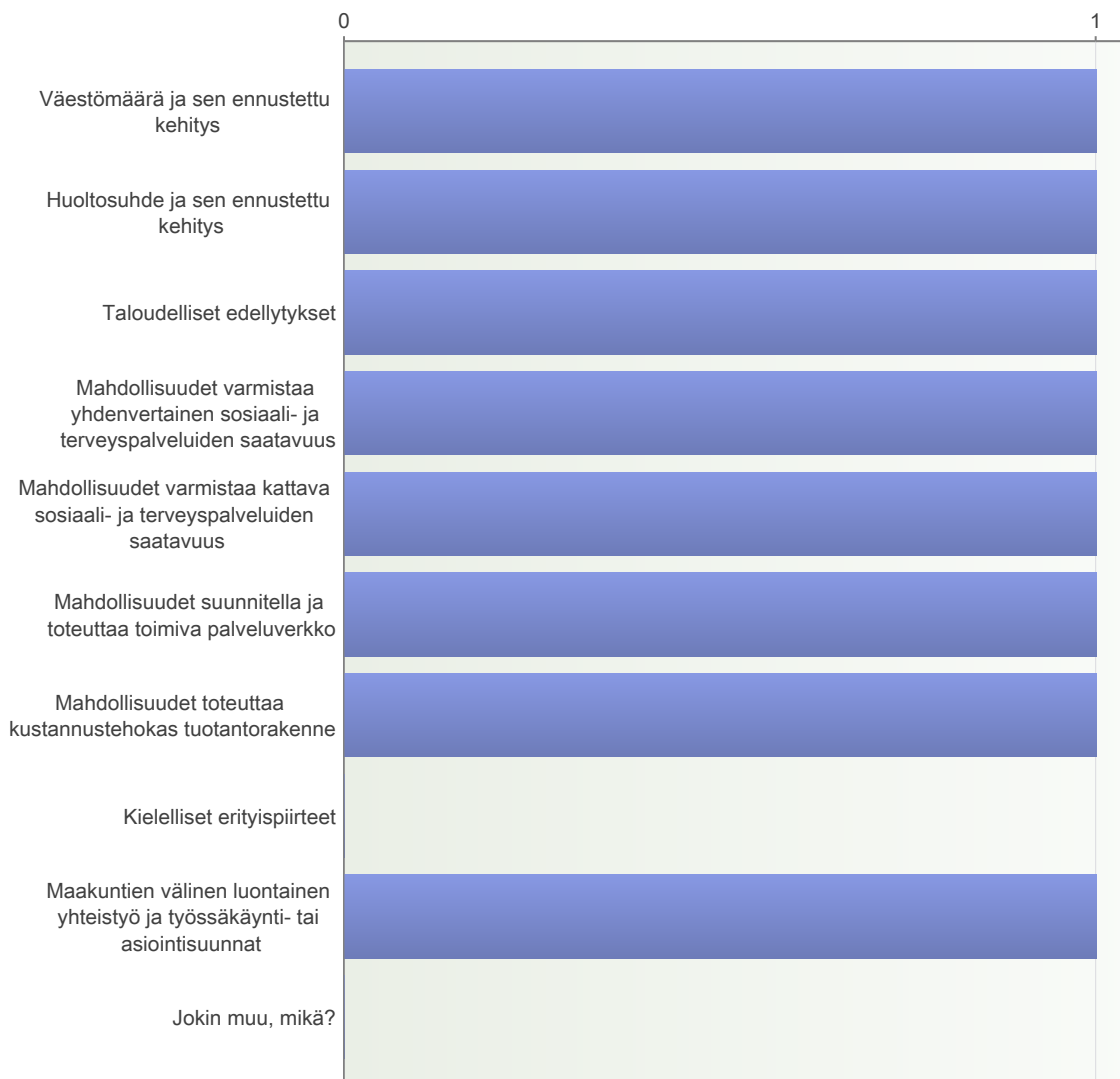
Länsi-Pohjan sairaanhoitopiirin alueella on teollisuuden keskittymä, joka tuottaa n.8% maan vientituloista.

Alue poikkeaa tässä selkeästi Lapin sairaanhoitopiirin alueesta. Alue on riskialtis: vientisatamat, kaivos, maantie-, lento- ja rautatieliikenne. Alueella kuljetetaan ja säilytetään paljon mm. kemikaaleja (Ajoksen öljyvarasto, tehdaden kemikaalit ja maakaasun LNG-terminaali). Liikenne on vilkasta tehdaskuljetusten ja sen vuoksi, että kaäytännössä kaikki maantie-/rautatieliikenne Lappiin / Lapista kulkee Länsi-Pohjan kautta. Henkilö- ja tavarakuljetusten rajaliikennettä Ruotsiin on myös paljon alueen kautta. Valinnanvapauden myötä potilaita hakeutuu aiempaa enemmän hoitoon Ruotsista. Näistä syistä Länsi-Pohjan alue tarvitsee erikoissairaahoidon päivystyksellisen sairaalan. Synnytysten säilyminen osana päivystyksellistä sairaalaa on tärkeää ja tämä tulisi huomioida kun kiireellisen hoidon asetusta uudelleen kirjoitetaan. Vaativan erikoissairaanhoidon palvelut haetaan Oulun yliopistollisesta sairaalasta.

Järjestely 18-15-12 vaikuttaa sekavalta ja jaottelu korostaa entisestään sitä, että alueet eivät ole eikä niiden edes ajatella olevan tasa-arvoisia keskenään. Lainsäädännössä näytetään hylkäävän erva-yhteistyön rakenne kokonaan, kuitenkin se olisi välttämätön tasavertaisuuden turvaamiseksi. Ja sen vuoksi, että itsehallintoaluiden itsekkyyks omien toimintojen turvaamisessa voi olla haitallista toisille itsehallintoalueille, joiden kantokyky ja osaamisresurssi on pienempi.

13. 6. Minkä kriteerien perusteella tulisi päättää siitä, mitkä kolme itsehallintoaluetta järjestävät sosiaali- ja terveyspalvelut muiden itsehallintoalueiden kanssa? Voit valita yhden tai useampia

Vastaajien määrä: 1

14. 7. Itsehallintoalueet tulevat tarvitsemaan yhteistyökumppaneita palveluiden järjestämisessä.

Mikä tai mitkä ovat alueellenne luontaiset yhteistyösuunnat?

Vastaajien määrä: 1

- Länsi-Pohjan osalta luontainen asiointisuunta on Oulu, joten Pohjois-Pohjanmaa on luontaisin suunta.

15. 8. Jos se itsehallintoalue, johon katsotte kuntanne kuuluvan, osoittautuu myöhemmin tehtävän päätöksen johdosta sellaiseksi itsehallintoalueeksi, joka ei vastaa itsenäisesti sote-palvelujen järjestämisestä, onko sillä vaikutusta kunnan kantaan siitä, mihin itsehallintoalueeseen kunnan tulisi kuulua?

Vastaajien määrä: 1

16. 9. Voitte perustella edellistä vastaustanne.

Ei vastauksia.

17. 10. Hallituksen linjauksen mukaan itsehallintoalueille osoitetaan sosiaali- ja terveydenhuollon lisäksi 1.1.2019 lähtien seuraavat tehtävät: pelastustoimen tehtävät, maakuntien liittojen tehtävät ja ELY-keskusten alueellisen kehittämisen tehtävät sekä lisäksi mahdollisesti ympäristöterveydenhuolto. Mitä muita tehtäviä olisi mielestänne tarkoituksenmukaista siirtää itsehallintoalueille?

Vastaajien määrä: 1

- Lista on kattava. Ensihoito on oleellinen osa päivystyksellistä toimintaa, mikä tulee huomioida jatkotyöstämisessä.

18. 11. Millä keinoin tulisi varmistaa itsehallintoalueiden ja kuntiin jäävien tehtävien välinen yhteys hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä?

Vastaajien määrä: 1

- Kuntien vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä on luonnollinen osa kuntien tehtävää. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen ja kuntien toiminnan yhteensovittamiseksi on tarpeen lakisääteinen hyvinvointityöryhmä, joka hyödyntää hyvinvointikertomusta ja muita luotettavia indikaattoreita hyvinvoinnin ja terveyden edistymisen seurannassa. Kunnille tulee olla selkeitä kannusteita hyvinvoinnin ja terveyden onnistuneessa edistämistyössä.

19. 12. Vapaamuotoisia huomioita hallituksen aluelinjauksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Valtion rooli näyttää itsehallinnon näkökulmasta hyvin vahvalta. Mitä on itsehallinto, jossa verotusoikeutta ei ole, valtio päättää hankinnoista, tukipalveluista, tietohallinnosta. Itsehallinto jää hyvin ohueksi. Keskusjohtoisuus näyttää linjauksissa vain kasvavan.

Itsehallintoalueiden (maakuntien) sisälle tulisi luoda ositettuja vaalipiirejä, jolloin turvataan eri seutukuntien ja alueiden tasavertaisuus päätöksenteossa.

Erva alueitten vakiintunutta yhteistyötä ei sovi unohtaa myöskään uudessa lainsäädännössä. Valtionhallinnolla ei ole samaa käytännön tietämystä kuin alueilla nyt on keskinäisen yhteistyön tarpeista ja mahdollisuuksista.

20. 13. Vapaamuotoisia huomioita hallituksen rahoituslinjauksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Itsehallintoalueilla (esitetyllä määrällä 18) tulee olemaan suuria vaikeuksia selvitä velvoitteistaan. Siitä näkökulmasta valtion rahoitus on oikea vaihtoehto, ainakin alkuvaiheessa. Itsehallinnon näkökulmasta oma rahoitus eli verotusoikeus olisi perusteltu. Ongelmaksi muodostunee tasausjärjestelmän luominen. Erityisesti sote-palvelujen, mutta myös muiden palvelujen osalta, asukaskohtaiset erot menoissa ovat erittäin suuret. Etäisyyksien, väestömäärän, väestörakenteen, ikärakenteen, kielikysymysten, huoltosuhteen, sairastavuuden, yksityisen palvelutarjonnan jne erojen vuoksi yhteen euromäärään / asukas ei päästä. Kiinteistöjen osalta lainsäädännöllä tulee määrittää omaisuuden siirtäminen tai muu järjestely.